

Nedtælling til december

På NATO-topmødet i Bukarest i april traf NATO en overraskende beslutning. Man lovede Georgien og Ukraine, at de en dag ville blive medlemmer af NATO, men undlod samtidig at give dem den MAP-status (Membership Action Plan), som er forudsætningen for, at de kan blive medlemmer.

Den fremgangsmåde repræsenterede et brud med NATOs hidtidige udvidelsesfilosofi, som har bygget på det omvendte princip: Ansøgerlandene skulle først – gennem køreplanen MAP – gøre sig fortjent til et medlemskab ved at leve op til en række specifikke krav, før NATO overhovedet ville overveje, om de kunne optages i den eftertragtede klub.

Årsagen til den usædvanlige fremgangsmåde er ikke svær at gætte sig til: Man forsøgte at stille to stridende fløje inden for NATO tilfreds samtidig. Et flertal af lande – med USA i spidsen – ønskede at sende et klart signal om, at de to lande i fremtiden skal indgå i den vestlige sikkerhedsarkitektur, mens store lande som Frankrig og især Tyskland ikke ønskede at haste beslutningen igennem, da man frygtede at ødelægge forholdet til Rusland. Tvetydigheden i beslutningen gav begge

fløje mulighed for at udlægge den som en sejr: USA kunne slå på, at Georgien og Ukraine var blevet lovet NATO-medlemskab, mens Tyskland kunne pointere, at Georgien og Ukraine *ikke* fik den MAP-status, som Rusland aktivt modsætter sig.

Men var det et diplomatisk svendestykke for NATO selv, så var beslutningen anderledes bittersød for Georgien og Ukraine. Offentligt udlagde de tappert NATOs beslutning som bevis på, at de havde fået NATOs blå stempel, men i korridorerne lød de anderledes bekymrede. De frygtede, at den manglende MAP-status bekræftede russerne i, at det er muligt at forhale eller måske endda forhindre en NATO-beslutning om MAP-status, hvis Rusland optrapper de interne konflikter i de to lande, som er årsagen til, at de fremstår sikkerhedspolitisk umodne til et NATO-medlemskab. For Georgiens vedkommende drejer det sig om de separatistiske regioner Abkhasien og Sydossetien, mens det for Ukraines vedkommende drejer sig om Sortehavsflåden, Krim-halvøens status samt den udbredte modvilje mod NATO blandt befolkningen. Med andre ord: Når der i topmødeerklæringen stod, at de to lan-

des status skulle tages op til fornyet vurdering på NATO-udenrigsministermødet i Bruxelles i december, så vil det anspre Rusland til at destabilisere de to lande inden da.

Og i dag – tre måneder senere – kan man roligt konstatere, at deres bekymring ikke var ubegrundet. I Georgien er striden med Rusland om kontrollen med de separatistiske regioner Abkhasien og Sydossetien skærpet betydeligt. Rusland, der de senere år i al stilhed har tildelt russisk statsborgerskab til abkhasere og ossetere, har siden NATO-topmødet offensivt styrket sin kontrol med det Abkhasien og Sydossetien, som Rusland ellers officielt i FN-regi vedgår er georgisk territorium.

Georgiske ubemandede overvågningsfly er blevet skudt ned under overflyvningen af Abkhasien; Putin har opfordret russiske virksomheder til at styrke de sociale og forretningsmæssige bånd til regionerne, som ikke ville kunne overleve uden finansiel støtte fra Rusland. Den russiske militære tilstedeværelse i Abkhasien er blevet forøget, og eksplosioner og drab på civile har de seneste måneder hørt til dagens orden i Abkhasien.

Også forholdet mellem Rusland og Ukraine er kraftigt forværret: Parterne strides højlydt om den russiske Sortehavsflådes fremtid; om halvøen Krim status som ukrainsk territorium trods en overvejende russisk befolkning, samt om den ukrainske ledelses ret til at presse en

modvillig befolkning ind i den NATO-alliance, der af mange ukrainere opfattes som en koldkrigsorganisation par excellence.

Og udviklingen har skærpet NATOs dilemma op til udenrigsministermødet i december. På den ene side har udviklingen bekræftet tyskerne i, at Ukraine og Georgien endnu ikke er modne til MAP-status, og på den anden side har den bekræftet amerikanerne i, at de to lande kun kan få løst de interne konflikter, hvis NATO giver dem MAP-status. Først når medlemskabet er uafvendeligt, vil Rusland begrave stridsøksen, lyder det amerikanske argument.

Spørgsmålet er så, hvem der vinder til december. Et realpolitisk bud lyder, at det gør Tyskland – og dermed Rusland. USA har brug for et stærkt NATO i Afghanistan, og så meget sympati USA end har for Georgien og Ukraine, ønsker amerikanerne ikke at splitte NATO-alliancen på grund af dem. Hvis amerikanerne ikke kunne skaffe Ukraine og Georgien MAP-status på Bukarest-topmødet i april, så bliver det endnu sværere nu, hvor konflikterne i de to lande er optrappet betydeligt. Men bliver de så ikke medlemmer? Jo, for det er de blevet lovet. De bliver medlemmer en dag. En anden dag.

Anna Libak er medredaktør af Udenrigs, og samfundsredaktør på Weekendavisen.